

L Ö G

um breyting á lögum um almannatryggingar, nr. 67 frá 20. apríl 1971.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

d-liður 6. greinar orðist svo:

Öllum heimildarsamningum við heilbrigðisstéttir og heilbrigðisstofnanir.

2. gr.

8. grein orðist svo:

Aðalskrifstofur Tryggingastofnunar ríkisins eru í Reykjavík.

Utan Reykjavíkur skal Tryggingastofnunin hafa umboðsskrifstofur, og fer um staðarval, fyrirkomulag og rekstur eftir ákvörðun tryggingaráðs.

Í hverju sveitarfélagi, þar sem ekki er umboðsskrifstofa Tryggingastofnunar ríkisins, skal sveitarstjórn heimilt í samráði við tryggingaráð að tilnefna sérstakan trúnaðarmann Tryggingastofnunarinnar, sem annast upplýsingastörf og tengsl íbúa sveitarfélags við umboðsskrifstofu. Tryggingastofnunin ákveður og greiðir þóknun til trúnaðarmanna.

3. gr.

Síðasta málsgrein 15. greinar orðist svo:

Tryggingaráði er heimilt að greiða einstæðum feðrum, sem halda heimili fyrir börn sín, sambærileg laun, svo og einstæðu fósturforeldri.

4. gr.

Í stað a—d-liðs 20. greinar komi:

- a. Ríkissjóður 86%.
- b. Atvinnurekendur 14%.

5. gr.

23. grein falli niður.

6. gr.

24. grein falli niður.

7. gr.

Við 1. mgr. 38. greinar bætist:

Ríkisendurskoðunin annast endurskoðun reikninga sjúkrasamlaganna.

8. gr.

40. grein orðist svo:

Allir landsmenn eru sjúkratryggðir í sjúkrasamlagi, þar sem þeir eiga lögheimili. Hjón skulu vera í sama sjúkrasamlagi og með þeim skulu tryggð börn þeirra, 16 ára og yngri. Sama á við um stjúpbörn og fósturbörn.

Sjúkrasamlag gefur út réttindaskírteini til hvers samlagsmanns og gildir það meðan hann er í samlaginu.

9. gr.

41. grein falli niður.

10. gr.

Upphaf 1. málsgreinar 43. greinar orðist svo:

Auk þeirra réttinda, sem um ræðir í 42. gr., skal sjúkrasamlag veita þá hjálp, sem hér er talin:

11. gr.

44. grein orðist svo:

Sjúkrasamlögin greiða sjúkradagpeninga, ef samlagsmaður, sem er 17 ára og eldri og ekki nýtur elli- og örorkulífeyris, verður algerlega óvinnufær, enda leggi hann niður vinnu og kaup hans og aðrar vinnutekjur falli niður.

Sjúkradagpeningar eru ekki greiddir lengur en 52 vikur samtals á hverjum 24 mánuðum. Þó er samlagsstjórn heimilt að ákveða, að dagpeningar skuli greiddir lengur, ef lækningatilraunum er ekki lokið og óvíst er, hvort um varanlega örorku er að ræða.

Samlagsmenn njóta sjúkradagpeninga frá og með 11. veikindadegi, ef þeir eru óvinnufærir a. m. k. í 14 daga. Upphaf biðtímans miðast við þann dag, þegar lækni er fyrst vitjað eða sjúklingurinn fluttur í sjúkrahús.

Sjúkradagpeningar skulu ekki vera hærri en slysdagpeningar samkvæmt 33. grein og ekki lægri en kr. 309.00 á dag fyrir einstakling 17 ára og eldri og kr. 84.00 fyrir hvert barn á framfæri, þar með talin börn utan heimilis, sem umsækjandi sannanlega greiðir með, samkv. meðlagsúrskurði eða skilnaðarleyfisbréfi.

Sjúkradagpeningar vegna annarra starfa en húsmóðurstarfa mega ekki vera hærri en sem nemur $\frac{3}{4}$ þeirra vinnutekna, sem hlutaðeigandi hefur misst vegna veikindanna. Skal í þessu sambandi að jafnaði höfð hliðsjón af tekjum hans síðustu 2 mánuðina áður en veikindin hófust.

Nú dvelst sá, sem dagpeninga nýtur, í sjúkrahúsi eða hæli á kostnað sjúkrasamlags síns, og má þá lækka dagpeninga hans um allt að þriðjung, ef hann á heimili sínu hefur fyrir öðrum að sjá, ella allt að $\frac{2}{3}$ hlutum. Lækkunin tekur þó ekki til sjúkradagpeninga vegna barna sjúklings.

Nú greiðir vinnuveitandi laun í veikindaförföllum, og renna þá dagpeningagreiðslur samkvæmt 4. málsg. þessarar greinar til vinnuveitandans þann tíma, þó aldrei hærri greiðsla en sem nemur $\frac{3}{4}$ hlutum launanna.

Dagpeningar eru ekki greiddir þeim, sem í verkfalli á, nema hann hafi átt rétt til dagpeninga, áður en verkfall hófst.

12. gr.

45. gr. 1. og 2. málsg. orðist svo:

Leita skal staðfestingar Tryggingastofnunar ríkisins á samningum, sem sjúkrasamlög gera um greiðslur til fullnægingar ákvæðum 42. og 43. greinar. Samningar, sem gilda fyrir samlög almennt eða tiltekinn flokk samlaga, eru þó að jafnaði gerðir af Tryggingastofnuninni fyrir hönd viðkomandi samlaga. Sé um að ræða héraðslækni, sem situr í kaupþúni eða kaupstað, getur sjúkrasamlag á þeim stað með samþykki Tryggingastofnunarinnar krafizt þess, að hann taki að sér að gegna heimilislæknisstörfum gegn föstu gjaldi. Takist samningar ekki, ákveður heilbrigðisstjórnin greiðsluna með tilliti til gjaldskrárinnar eða gildandi samninga um heimilislæknisstörf á samsvarandi stöðum.

Náist ekki samkomulag, skal gerðardómur ákveða samningskjörin. Tilnefna samningsaðilar einn gerðarmann hvor, en Hæstiréttur skipar oddamann. Verði dómurinn ekki fullskipaður þannig, tilnefnir Hæstiréttur þá, sem vanta kann.

13. gr.

Síðasta málsgrein 45. greinar falli niður.

14. gr.

1. málsgrein 47. greinar falli niður.

Að öðru leyti orðist 47. greinin svo:

Í reglum, sem Tryggingastofnunin setur og ráðherra staðfestir, skulu sett nánari fyrirsmæli um flutning manna á milli samlaga og um greiðslu sjúkrabóta, þegar svo

stendur á. Má þar ákveða, að hinn tryggði skuli sjálfur bera kostnað sinn að nokkru eða öllu leyti, ef hann vanrækir að tilkynna lögheimilisbreytingu.

Í reglum settum á sama hátt má og ákveða gagnkvæma þjónustu og aðstoð samlaganna hvers við annars meðlimi. Að svo miklu leyti sem slík gagnkvæm aðstoð verður ákveðin, fer um greiðslur til lækna, lyfjabúða og annarra, sem láta læknis-hjálp í té, eftir sömu reglum og um greiðslur fyrir eigin meðlimi samlagsins.

15. gr.

48. grein falli niður.

16. gr.

49. grein orðist svo:

Af kostnaði vegna sjúkrasamlaga greiðir ríkissjóður 90%, en sveitarsjóðir 10%. Framlagi sveitarsjóða skal Tryggingastofnunin jafna niður á sveitarfélög samlags-svæðisins í réttu hlutfalli við fjölda íbúa 16 ára og eldri miðað við síðasta manntal. Fyrir lok júlímánaðar ár hvert skal Tryggingastofnun ríkisins hafa gert áætlun um útgjöld sjúkratrygginganna, þ. e. einstakra sjúkrasamlaga og sjúkratryggingadeildar Tryggingastofnunar ríkisins, fyrir næsta almanaksár. Áætlunina skal þá þegar senda heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu til staðfestingar. Auk áætlaðra útgjalda má gera ráð fyrir tillagi til varasjóðs sjúkratryggingadeildar, allt að 2% af áætludum útgjöldum.

Framlag ríkissjóðs til sjúkratrygginganna greiðist Tryggingastofnun ríkisins með jöfnum mánaðargreiðslum fyrir 10. hvers mánaðar. Tryggingastofnun ríkisins greiðir sjúkrasamlögunum af framlagi ríkissjóðs í samræmi við fjárhagsáætlun, þegar tekið hefur verið tillit til hluta sveitarfélaga, sem sjúkrasamlögin innheimta sjálf.

Framlög sveitarfélaga greiðist til sjúkrasamlaganna ársfjórðungslega eftir á, miðað við fjárhagsáætlun.

17. gr.

50. gr. orðist svo:

Bætur samkvæmt lögum þessum teljast bætur greiddar í peningum og hjálp til sjúkra og slasaðra, sem veitt er á annan hátt.

Fjölskyldubætur skulu greiddar án tillits til annarra bóta. Að öðru leyti getur enginn samtímis notið nema einnar tegundar greiddra bóta samkvæmt lögum þessum eða lögum um atvinnuleysistryggingar. Saman mega þó fara:

- Bætur til ekkju eða ekkils samkvæmt a-lið 35. greinar og allar bætur aðrar en ekkjubætur samkvæmt 17. grein.
- Barnalífeyrir, ekkjubætur samkvæmt 17. gr. og dagpeningar.
- Barnalífeyrir, mæðralaun, ekkjubætur samkvæmt 17. gr. og dagpeningar vegna brottfalls tekna af vinnu utan heimilis. Enn fremur mega fara saman mæðralaun og örorkubætur eða ellilífeyrir.
- Slysdagpeningar og elli- eða ekkjulífeyrir.
- Örorkulífeyrir og bætur til ekkju eða ekkils samkvæmt 17. gr.
- Aðrar bætur, ef svo er mælt fyrir í lögnum.

Ef maður á rétt á fleiri tegundum bóta en einni, sem ekki geta farið saman, má hann taka hærri eða hæstu bæturnar. Nú nýtur umsækjandi um dagpeninga annarra lægri bóta, sem veittar eru til langs tíma, og skulu þá dagpeningar nema mismuninum.

Sjúkrakostnað slysatrygginga vegna manns, sem einnig er tryggður í sjúkrasamlagi, greiðir sjúkrasamlagið gegn endurgreiðslu frá slysatryggingum.

Ef elli-, örorku- eða ekkjulífeyrisþegi dvelst lengur en einn mánuð í stofnun, þar sem sjúkratryggingar greiða fyrir hann, fellur lífeyrir hans niður, ef vistin hefur verið lengri en 4 mánuðir undanfarandi 24 mánuði. Sé dvölin ekki greidd að fullu, er heimilt að greiða lífeyri, allt að því, sem á vantar. Ef hlutaðeigandi er al-

gerlega tekjulaus, er Tryggingastofnuninni heimilt að greiða honum sjálfum allt að 25% lágmarksbóta.

18. gr.

63. grein falli niður.

19. gr.

Í fyrstu línu 65. greinar falli burtu orðin:

63. grein og.

20. gr.

66. grein orðist svo:

Iðgjöld til lífeyris- eða slysatrygginga skulu innheimt af innheimtumönnum ríkissjóðs og sveitarsjóða eða sérstökum innheimtustofnunum, sbr. þó ákvæði 1. málsg. 64. gr. um iðgjöld af lögskráðum sjómönnum og öikumönnum bifreiða og ákvæði næstu málsgreinar hér á eftir. Ákvæði laga nr. 90 1965, þar á meðal um dráttarvexti og lögtaksrétt, gilda um innheimtu iðgjalda, þ. á m. um framlag sveitarfélaga til sjúkrasamlaga.

Tryggingastofnun ríkisins innheimtir sjálf iðgjöld, sem ríkissjóði ber að greiða. Þá er stofnuninni heimilt að annast sjálf innheimtu iðgjalda tiltekinna ríkisstofnana, svo og annarra aðila, ef það þykir henta. Um gjald fyrir innheimtu iðgjalda til lífeyris- og slysatrygginga fer eftir launalögum og samningum samkvæmt lögum nr. 68/1962.

21. gr.

67. grein falli niður.

22. gr.

68. grein falli niður.

23. gr.

69. grein falli niður.

24. gr.

Í stað orðanna „25. grein, 36. grein og 48. grein“ í fyrstu línu 70. greinar komi: 25. og 36. grein.

25. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1973.

Ákvæði til bráðabirgða.

1. Sýslusamlög taka við hlutverki núverandi héraðs- og hreppasamlaga. Þar til formenn sýslusamlaga hafa verið skipaðir og nýjar stjórnir kosnar, hafa núverandi stjórnir héraðssamlaga stjórn sýslusamlaga með höndum.
2. Eignum eða skuldum héraðssamlaga, miðað við 1. jan. 1972, skal skipta á reikninga ríkis og sveitarfélaga innan umdæmisins eftir ákvæðum laga nr. 96/1971. Hluta sveitarfélaga skal skipta á sveitarfélög eftir íbúafjölda 16 ára og eldri, miðað við manntal 1. desember 1971. Inneignir aðila í héraðssamlagi, þannig reiknað, skulu færast þeim til eignar og reiknast upp í framlög af þeirra hálfu til rekstrar sýslusamlagsins.

Sýslusamlagið innheimtir skuldir skuldaraðila.

1. janúar 1973, sbr. ákvæði um skiptingu eigna og skulda í lögum nr. 96/1971.

Stjórnir hreppasamlaga starfa áfram, þar til reikningsskilum er lokið. Skulu þær greiða kröfur á hendur samlaginu, sem stofnað hefur verið til fyrir árslok 1972 og framvísað er fyrir 1. apríl 1973.

Heimilt er sjúkrasamlögum að greiða meiri háttar sjúkrakostnað Íslendinga, sem flutzt hafa heim eftir langvarandi búsetu erlendis, til fallinn eftir heim-

flutninginn, en áður en þeir gátu öðlazzt réttindi í sjúkrasamlagi eftir þeim reglum, sem áður gíltu.

Gjört að Bessastöðum, 31. desember 1972.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Magnús Kjartansson.

L Ö G

um kaup á skuttogurum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég, samkvæmt 2. gr. laga nr. 78 4. maí 1972 um breyting á lögum nr. 40 11. maí 1970 um kaup á sex skuttogurum, hef látið fella efni hinna fyrrnefndu laga inn í hin síðarnefndu og gef þau út svo breytt:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að láta smíða allt að þrettán skuttogara í þeim tilgangi, að þeir verði seldir einstaklingum, félögum eða bæjar- og sveitarfélögum.

Til þessara framkvæmda er ríkisstjórninni heimilt að taka lán, er nemi allt að 80% af byggingarkostnaði skipanna, til þess tíma og með þeim kjörum, sem um semst. Veðsetja skal togarana með 1. veðrétti til tryggingar láninu, og skal sú veðsetning halda fullu gildi, þótt togararnir verði seldir.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að leggja fram úr ríkissjóði allt að 7.5% byggingarkostnaðar skipanna á byggingartíma þeirra, og skulu kaupendur skipanna endurgreiða þetta framlag, þegar greiðslu lána, sem veitt eru samkvæmt 3. gr., er að fullu lokið, samkvæmt reglum, sem ríkisstjórnin setur um það efni.

3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að lána kaupendum togaranna allt að 80% af andvirði þeirra til allt að 18 ára. Heimilast henni að nota til þess það lán, sem um ræðir í 1. gr., og taka til viðbótar lán, sem með þarf. Lánin skulu veitt með þeim kjörum, sem ríkisstjórnin ákveður, enda skuldbindi kaupendur sig til að greiða til Ríkis-ábyrgðasjóðs ákveðinn hundraðshluta af brúttóafleverðmæti skipanna samkvæmt reglum, er ríkisstjórnin setur, og gangi fé þetta til greiðslu afborgana og vaxta af lánunum og framlags úr ríkissjóði samkvæmt 2. gr.

Lán samkvæmt 1. mgr. skulu veitt lántakendum með þeim kjörum, að þeir beri halla eða njóti hagnaðar, er verða kann vegna gengisbreytinga, þannig að vaxta- og afborganagreiðslur hækki eða lækki í íslenskum krónum í hlutfalli við slíkar breytingar.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 4. júlí 1972.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Lúðvík Jósepsson.